

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA  
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

**Biuletyn Informacyjny**  
**Warmia i Mazury, Polska,**  
**Unia Europejska**



Olsztyn, październik 2017

## SPIS TREŚCI

<b>I. UNIJNE AKTUALNOŚCI .....</b>	<b>2</b>
1. Transgraniczna koordynacja .....	2
2. Na pomoc kobietom .....	3
3. Wytyczne w sprawie stosowania unijnego prawa żywnościowego i ochrony konsumentów .	4
4. Pierwsze wakacje bez roamingu .....	5
5. Schengen bardziej efektywne .....	6
6. Internet bez nienawiści .....	7
7. Usprawnienie systemu zamówień publicznych .....	9
8. Rośnie zatrudnienie w UE .....	10
9. Nowa jakość kształcenia zawodowego .....	11
10. Przyszłość polityki spójności .....	13
<b>II. Z BIURA W BRUKSELI.....</b>	<b>15</b>
1. Konferencja „Wzmacnianie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach granicznych”	15
2. Konferencja: „Przyszłość finansów Europy” .....	15
3. Światowy Dzień Turystyki .....	16
4. „Innovation Radar prize” .....	19
5. Wizyta studyjna samorządowców z Warmii i Mazur .....	19
6. Europejski Tydzień Regionów i Miast.....	19
7. Spotkanie z Ambasador RP w Królestwie Belgii .....	20
<b>WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ.....</b>	<b>21</b>
1. Bieg Polski na 10 km – „Polish Run” .....	21
2. Międzynarodowe Targi Kosmetyczne ESTETIKA .....	22
3. Spotkanie ws. przyszłości Programu Polska Wschodnia.....	22
4. Klub Przyjaciół Domu Polski Wschodniej .....	23
<b>III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA .....</b>	<b>24</b>
1. Konkurs dla młodych ekonomistów .....	24
2. Konkurs: „Temat Europa” .....	24
3. Konkurs dla innowacyjnych kobiet.....	25
4. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń .....	26

# I. UNIJNE AKTUALNOŚCI

## 1. Transgraniczna koordynacja

Od stycznia 2018 r. ma ruszyć Punkt Koordynacyjny ds. Transgranicznych, który ma pomóc w wykorzystaniu pełnego potencjału gospodarczego regionów przygranicznych. Obecnie mieszka tam 150 mln obywateli UE. Dzięki Punktowi regiony otrzymają wsparcie dostosowane do swoich potrzeb i pomoc w przełamywaniu barier utrudniających dostęp do miejsc pracy i inwestycje.

Dla przedsiębiorców, pracowników i studentów korzystanie z różnych systemów prawnych i administracyjnych jest w dalszym ciągu skomplikowane i kosztowne. Zgodnie z wezwaniem przewodniczącego Junckera do zapewniania sprawiedliwych warunków na jednolitym rynku, zawartym w jego Orędziu o stanie Unii 2017, Punkt Koordynacyjny ds. Transgranicznych – dzięki konkretnym działaniom – będzie pomagać regionom przygranicznym.

Wpłyne to na poprawę dostępu do miejsc pracy, dostępu do takich usług jak opieka zdrowotna i transport publiczny oraz ułatwi prowadzenie działalności transgranicznej.

Punkt Koordynacyjny ds. Transgranicznych będą obsługiwać eksperci Komisji w dziedzinie kwestii transgranicznych, którzy będą oferować władzom krajowym i regionalnym porady. Doradztwo będzie polegać na gromadzeniu i wymianie dobrych praktyk za pośrednictwem nowej ogólnounijnej sieci internetowej.

Aby zwiększyć atrakcyjność regionów przygranicznych i ułatwić korzystanie z usług publicznych w sytuacjach transgranicznych, działania w ramach Punktu Koordynacyjnego ds. Transgranicznych obejmą:

- sporządzenie mapy istniejących transgranicznych rozwiązań w zakresie opieki zdrowotnej, takich jak np. strefy transgranicznej opieki zdrowotnej wzdłuż granicy francusko-belgijskiej;
- sprawdzenie, jakich połączeń kolejowych brakuje wzdłuż granic wewnętrznych, aby usprawnić transgraniczny transport publiczny.

Punkt Koordynacyjny ds. Transgranicznych będzie stymulował dialog w kwestiach transgranicznych za pośrednictwem sieci internetowej. Na odpowiedni wniosek eksperci z Punktu Koordynacyjnego ds. Transgranicznych zapewnią wsparcie, które umożliwi większe ujednoczenie przepisów dotyczących zakładania działalności gospodarczej, wymianę dobrych praktyk między regionami przygranicznymi oraz promowanie korzystania w większym stopniu z procedur online.

Oprócz utworzenia Punktu Koordynacyjnego Komisja wybierze maksymalnie 20 projektów, które będą przykładami innowacyjnych rozwiązań problemów związanych

z przeszkodami transgranicznymi. Zaproszenie do składania wniosków w sprawie projektów zostanie ogłoszone przed końcem 2017 r.

Punkt Koordynacyjny ds. Transgranicznych rozpocznie działalność od stycznia 2018 r.

Więcej informacji: [https://ec.europa.eu/poland/news/170920\\_cross\\_borders\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/170920_cross_borders_pl)

## 2. Na pomoc kobietom

Na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku UE i ONZ ogłosiły inicjatywę na rzecz wyeliminowania wszelkich form przemocy wobec kobiet i dziewcząt. Na programy edukacyjne i pomocowe ma zostać przekazane 500 mln euro. Szacuje się, że 35 proc. kobiet doświadczyło przemocy na którymś etapie swojego życia. Jednak w niektórych rejonach świata odsetek ten wynosi aż 70 proc.

Tę inicjatywę UE i ONZ zainaugurowali wspólnie: Wysoki Przedstawiciel UE ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, wiceprzewodnicząca Komisji **Federica Mogherini** i komisarz do spraw współpracy międzynarodowej i rozwoju **Neven Mimica**, wraz z sekretarzem generalnym ONZ **António Guterresem** i zastępcą sekretarza generalnego ONZ **Aminą Mohammed**.

Inicjatywa UE-ONZ jest finansowana z funduszu powierniczego, do którego główny wkład – w wysokości pół miliarda euro – wnosi UE i który jest otwarty dla innych darczyńców.

W ciągu kilku najbliższych lat wprowadzone zostaną kompleksowe programy w celu wyeliminowania wszelkich form przemocy wobec kobiet i dziewcząt, takich jak przemoc seksualna i przemoc ze względu na płeć oraz szkodliwe praktyki, handel ludźmi i wyzysk gospodarczy (praca przymusowa), kobietobójstwo, przemoc domowa i przemoc w rodzinie. Najważniejszymi działaniami będą: wzmocnienie ram prawnych, strategii politycznych i instytucji, środków zapobiegawczych, dostępu do usług i poprawa gromadzenia danych w Afryce, Ameryce Łacińskiej, Azji, na obszarze Pacyfiku i Karaibów.

Zgodnie z agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, inicjatywie przyświecać będzie zasada poszanowania praw człowieka, a szczególna uwaga poświęcona zostanie kobietom i dziewczętom w największej potrzebie. Celem będzie realizacja zobowiązań politycznych na najwyższym szczeblu, zapewnienie ukierunkowanego wsparcia na dużą skalę, a także tworzenie nowych partnerstw. Jej zadaniem jest również uświadamianie szerokiego ogółowi, jak powszechne są akty przemocy wobec kobiet oraz jak trwałe i nieodwracalne są ich skutki dla jednostki i społeczeństwa.

Więcej informacji na temat tej wspólnej inicjatywy UE-ONZ można znaleźć pod adresem: [www.un.org/spotlight-initiative\(link is external\)](http://www.un.org/spotlight-initiative(link%20is%20external)); [https://ec.europa.eu/poland/news/170920\\_ue\\_un\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/170920_ue_un_pl)

### **3. Wytyczne w sprawie stosowania unijnego prawa żywnościowego i ochrony konsumentów**

Komisja opublikowała zbiór wytycznych w sprawie stosowania unijnego prawa żywnościowego i ochrony konsumentów do produktów o podwójnej jakości. Wytyczne mają pomóc organom krajowym w ustalaniu, czy dane przedsiębiorstwo łamie prawo UE, sprzedając produkty o podwójnej jakości w różnych krajach.

W wytycznych wymienia się i wyjaśnia odpowiednie wymogi prawa żywnościowego UE i unijne przepisy prawa ochrony konsumentów, do których organy krajowe powinny się odnosić, analizując potencjalne przypadki podwójnej jakości produktów:

- rozporządzenie w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zgodnie z którym należy podawać konsumentom rzetelne i wystarczające informacje na temat produktu żywnościowego. Na przykład na etykietach żywności należy zamieszczać wykaz wszystkich składników zawartych w produkcie;
- dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych, która zakazuje nieuczciwych praktyk handlowych, takich jak sprzedaż pod tą samą marką produktów w sposób, który może wprowadzać konsumentów w błąd.

Na podstawie tych przepisów w wytycznych określono kilkietapową procedurę, która pomoże krajowym organom ds. żywności i ochrony konsumentów ustalać, czy producenci nie naruszają prawa. W przypadku transgranicznych przypadków łamania prawa organy ochrony konsumenta mogą zgłosić problem za pośrednictwem sieci współpracy w zakresie ochrony konsumenta na poziomie europejskim.

Krajowe organy ds. żywności i ochrony konsumentów czuwają nad przestrzeganiem prawa UE przez przedsiębiorstwa. Komisja Europejska stara się im jednak w tym dopomóc, wydając wytyczne i podejmując szereg innego rodzaju działań.

Poza wydanymi wytycznymi Komisja pracuje także nad metodyką, która ma udoskonalić badania porównujące produkty spożywcze. Dzięki temu państwa członkowskie będą mogły zająć się tym problemem w oparciu o wspólne i solidne podstawy naukowe. Komisja przeznaczyła 1 mln euro dla Wspólnego Centrum Badawczego na potrzeby opracowania wspomnianej metodyki. Komisja finansuje też inne prace związane z gromadzeniem danych i egzekwowaniem przepisów. Państwa członkowskie otrzymały 1 mln euro na tego rodzaju badania i działania.

Komisja rozpoczęła dialog z producentami i stowarzyszeniami marek handlowych, które zobowiązały się do opracowania kodeksu postępowania tej jesieni.

Więcej informacji: [https://ec.europa.eu/poland/news/170926\\_food\\_quality\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/170926_food_quality_pl)

#### 4. Pierwsze wakacje bez roamingu

Europejscy użytkownicy telefonów komórkowych spędzili pierwsze wakacje bez dodatkowych opłat roamingowych. Oznacza to, że mogli korzystać z komórki za granicą w taki sam sposób jak w swoim kraju. Według badania Eurobarometr Flash, o zniesieniu roamingu wie zdecydowana większość użytkowników, co wpływa na częstsze korzystanie z telefonu podczas pobytu zagranicznego.

Z opublikowanego badania Eurobarometr wynika, że zdecydowana większość Europejczyków już teraz dostrzega korzyści wynikające z roamingu bez dodatkowych opłat. 71 proc. uczestników badania wie, że opłaty roamingowe zostały zniesione, a 72 proc. twierdzi, że oni sami lub ich znajomi odniosą w związku z tym korzyści. Wśród respondentów, którzy po 15 czerwca wyjeżdżali za granicę, odsetek osób świadomych, że dodatkowe opłaty roamingowe zostały zniesione, wynosi 86 proc.

Ankieta Eurobarometr została przeprowadzona pod koniec sierpnia, czyli pod koniec wakacji szkolnych. Jej wyniki dowodzą, że tego lata – które dla osób podróżujących w obrębie UE było pierwszym latem bez dodatkowych opłat roamingowych – zachowania konsumentów korzystających z telefonu komórkowego za granicą uległy zmianie. Co się zmieniło?

- W grupie respondentów, którzy wyjeżdżali za granicę po 15 czerwca, odsetek posiadaczy komórek korzystających z internetu w roamingu tak często, jak w kraju, wzrósł dwukrotnie i osiągnął 31 proc. Przed 15 czerwca z internetu w roamingu korzystało tylko 15 proc. wyjeżdżających za granicę;
- Odsetek respondentów, którzy nigdy nie korzystali za granicą z usług mobilnej transmisji danych po 15 czerwca spadł o połowę i wyniósł 21 proc. Przed 15 czerwca wynosił on 42 proc.;
- Ogólnie rzecz biorąc, konsumenci coraz rzadziej ograniczają korzystanie z telefonów komórkowych w innych krajach UE: mniej osób wyłącza telefony (12 proc.) w porównaniu z sytuacją sprzed 15 czerwca (20 proc.);
- Jednak nawet po wprowadzeniu zmian w przepisach 60 proc. podróżujących wciąż ogranicza korzystanie z telefonu komórkowego podczas pobytu w innym kraju UE.

To, jak zniesienie opłat roamingowych wpłynęło na sposób korzystania z telefonów komórkowych przez podróżujących dobrze widać w porównaniu z wynikami badania Eurobarometr z 2014 r. Wynika z niego, że w poprzednich latach konsumenci korzystali z komórki jeszcze rzadziej niż w miesiącach poprzedzających zniesienie opłat 15 czerwca 2017 r.

Podsumowując pierwsze wakacje bez roamingu, można powiedzieć, że z reguły operatorzy przestrzegają nowych przepisów. Komisja, w ścisłej współpracy z krajowymi organami nadzoru, które odpowiadają bezpośrednio za wdrażanie nowych przepisów, będzie

nadal monitorować sytuację na rynkach łączności mobilnej w państwach członkowskich. Zamierza ona bowiem zagwarantować, by operatorzy sieci przestrzegali nowych przepisów i oferowali klientom usługi roamingu bez dodatkowych opłat.

Więcej informacji: [https://ec.europa.eu/poland/news/170926\\_roaming\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/170926_roaming_pl)

## **5. Schengen bardziej efektywne**

Zgodnie z zapowiedzią przewodniczącego KE Jean-Claude'a Junckera, Komisja Europejska proponuje środki zmierzające do utrzymania i umocnienia strefy Schengen. KE rozważa zaktualizowanie kodeksu granicznego Schengen, tak aby dostosować jego przepisy dotyczące przywracania tymczasowych kontroli na granicach wewnętrznych do obecnej konieczności reagowania na zmieniające i utrzymujące się poważne zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego. Wprowadza się także silniejsze zabezpieczenia proceduralne, aby zagwarantować, że wprowadzenie tymczasowych kontroli na granicach wewnętrznych pozostanie wyjątkiem – środkiem stosowanym w ostateczności, tylko w razie konieczności i w sposób proporcjonalny, co ograniczy wpływ na swobodny przepływ osób. Komisja publikuje również komunikat na temat środków, które już podjęto w celu reagowania na zagrożenia dla bezpieczeństwa na granicach zewnętrznych i na terenie strefy Schengen. Wydaje także zalecenie, w którym wyjaśnia państwom członkowskim, jak mogą lepiej stosować, w razie potrzeby, obecne przepisy dotyczące tymczasowych kontroli granicznych.

Dotychczasowe przepisy w sprawie tymczasowego przywracania kontroli na granicach wewnętrznych okazały się wprawdzie w większości wystarczające, ale przewidziane w nich okresy mogą nie zawsze być odpowiednie, kiedy państwa członkowskie stają w obliczu poważnych zagrożeń dla porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego. Dlatego Komisja proponuje przedłużyć obowiązujące okresy przewidziane w art. 25 i 27 kodeksu granicznego Schengen do jednego roku (zamiast sześciu miesięcy). Jednocześnie wprowadza ostrzejsze wymogi proceduralne – m.in. nakłada na państwa członkowskie obowiązek przeprowadzenia analizy w celu stwierdzenia, czy istniejących zagrożeń nie można by skuteczniej zniwelować przy pomocy alternatywnych środków oraz przedstawienia szczegółowej oceny ryzyka.

Zgodnie z proponowanymi przepisami państwa członkowskie będą również mogły w szczególnych wypadkach przedłużyć okres kontroli, jeżeli to samo zagrożenie będzie utrzymywać się przez ponad rok i jeżeli w celu zniwelowania tego zagrożenia wprowadziły na swoim terytorium odpowiednie wyjątkowe środki krajowe, np. wprowadziły stan wyjątkowy. Takie przedłużenie wymagałoby zalecenia Rady, która musiałaby uwzględnić opinię Komisji. Maksymalny okres przedłużenia wynosiłby 6 miesięcy, przy czym z możliwości tej można by było skorzystać nie więcej niż trzy razy w maksymalnym okresie dwóch lat.

W oczekiwaniu na przyjęcie tych zmian legislacyjnych Komisja wydała także wytyczne w postaci zalecenia dla państw członkowskich w sprawie lepszego stosowania istniejących przepisów dorobku Schengen. Komisja przypomina państwom członkowskim, że:

- wprowadzenie tymczasowych kontroli na granicach wewnętrznych musi pozostać środkiem wyjątkowym stosowanym w ostateczności;
- należy ograniczyć jego wpływ na swobodny przepływ osób;
- w pierwszej kolejności należy stosować środki alternatywne, takie jak kontrole policyjne oraz współpraca transgraniczna.

Państwa członkowskie mają obowiązek przeprowadzać regularne oceny wszelkich tymczasowych kontroli, wymieniać się informacjami i współpracować z zainteresowanymi państwami członkowskimi oraz powstrzymać się od wszelkich nieuzasadnionych środków.

Ponadto, aby państwa członkowskie mogły stawiać wspólnie czoła zagrożeniom, współpracując ze sobą we wzmocnionej strefie Schengen, Bułgaria i Rumunia powinny jak najszybciej stać się jej pełnoprawnymi członkami. Rada powinna podjąć decyzję o zatwierdzeniu ich przystąpienia do strefy Schengen i zniesieniu kontroli na granicach wewnętrznych między tymi państwami członkowskimi a ich sąsiadami z UE. Bułgaria i Rumunia wykazały, że są zdolne chronić granice zewnętrzne UE i w związku z tym powinny stać się członkami naszej strefy bez granic wewnętrznych.

Więcej informacji: [https://ec.europa.eu/poland/news/170927\\_Schengen\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/170927_Schengen_pl)

## **6. Internet bez nienawiści**

Komisja Europejska przedstawiła wytyczne i zasady, które mają pomóc skuteczniej walczyć z nielegalnymi treściami w sieci nawołującymi do nienawiści, przemocy i terroryzmu. Kodeks postępowania został uzgodniony z przedstawicielami Facebooka, Twittera, Google'a i Microsoftu.

Celem jest usprawnienie aktywnego zapobiegania umieszczaniu w internecie nielegalnych treści nawołujących do nienawiści, przemocy i terroryzmu, oraz poprawa ich wykrywania i usuwania. Coraz większa dostępność i coraz szersze rozpowszechnianie materiałów terrorystycznych i treści podżegających do przemocy i nienawiści w internecie stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa obywateli UE. Ponadto podważa zaufanie obywateli do środowiska cyfrowego i ich wiarę w jego skuteczność jako kluczowej siły napędowej innowacji, wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy.

Zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z czerwca 2017 r., które znalazły oddźwięk w wypowiedziach przywódców państw grup G7 i G20, środki te są pierwszym elementem pakietu dotyczącego walki z terroryzmem, zapowiedzianego przez przewodniczącego Junckera. Przyczynią się one do wzrostu skuteczności walki z nielegalnymi treściami



w internecie i przyniosą postęp w tworzeniu skutecznej i rzeczywistej unii bezpieczeństwa oraz w budowie silniejszego jednolitego rynku cyfrowego Unii Europejskiej.

Jako pierwszy krok na drodze do skutecznego zwalczania nielegalnych treści w internecie Komisja proponuje wprowadzenie wspólnych narzędzi do ich sprawnego i aktywnego wykrywania i usuwania oraz zapobiegania ponownemu pojawieniu się takich treści.

- **Wykrywanie i powiadamianie:** Platformy internetowe powinny ściślej współpracować z właściwymi organami krajowymi przez powoływanie punktów kontaktowych zapewniających możliwość szybkiego kontaktowania się z nimi w celu usuwania nielegalnych treści. Aby przyspieszyć wykrywanie nielegalnych treści, zachęca się platformy internetowe do bliskiej współpracy z zaufanymi podmiotami zgłaszającymi ich obecność, tzw. sygnalistami (ang. *flaggers*), wyposażonymi w fachową wiedzę na temat tego, czym są nielegalne treści. Ponadto platformy powinny wprowadzić łatwo dostępne mechanizmy pozwalające użytkownikom na wskazywanie nielegalnych treści oraz inwestować w technologie automatycznego wykrywania.
- **Skuteczne usuwanie:** Nielegalne treści należy usuwać możliwie jak najszybciej, a w przypadku gdy występuje ryzyko poważnego zagrożenia, np. pojawia się podżeganie do aktów terrorystycznych, mogą obowiązywać konkretne ramy czasowe. Kwestia sztywno ustalonych ram czasowych będzie przedmiotem dalszej analizy Komisji. Platformy powinny również jasno wyjaśnić swoim użytkownikom swoją politykę dotyczącą treści i publikować sprawozdania w zakresie przejrzystości, zawierające informacje o liczbie i rodzajach zgłoszeń. Firmy internetowe powinny również wprowadzić zabezpieczenia, aby zapobiec usuwaniu treści omyłkowo uznanych za nielegalne.
- **Zapobieganie ponownemu pojawianiu się nielegalnych treści:** Platformy powinny zastosować środki zniechęcające użytkowników od wielokrotnego umieszczania nielegalnych treści. Komisja zdecydowanie zachęca do dalszego wykorzystywania i doskonalenia automatycznych narzędzi w celu zapobiegania ponownemu pojawianiu się usuniętych uprzednio treści.

Komunikat stanowi pierwszy krok i dalsze inicjatywy zależą od działań platform internetowych na rzecz aktywnego wykonywania tych wytycznych. Komisja będzie uważnie obserwować postępy dokonywane przez platformy internetowe w nadchodzących miesiącach i oceniać potrzebę podjęcia dodatkowych działań, aby zapewnić sprawne i aktywne wykrywanie i usuwanie nielegalnych treści w internecie, w tym konieczność wprowadzenia ewentualnych środków ustawodawczych w celu uzupełnienia aktualnie obowiązujących ram prawnych. Prace te zostaną zakończone do maja 2018 r.

Więcej informacji: [https://ec.europa.eu/poland/news/170928\\_cybersecurity\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/170928_cybersecurity_pl)

## 7. Usprawnienie systemu zamówień publicznych

Aby wzmocnić jednolity rynek oraz w ramach nieustannych wysiłków na rzecz pobudzania inwestycji w UE, Komisja Europejska przedstawiła inicjatywę mającą na celu udzielanie zamówień w sposób bardziej skuteczny i zrównoważony, przy pełnym wykorzystaniu technologii cyfrowych w celu uproszczenia i przyspieszenia procedur.

Elżbieta Bieńkowska, komisarz do spraw rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP: *Komisja Europejska przyjęła ważną inicjatywę w zakresie zamówień publicznych. Zamówienia publiczne mogą brzmieć jak coś bardzo biurokratycznego, czym ludzie interesują się tylko wtedy, gdy coś idzie nie tak, na przykład przy opóźnieniach czy błędach w udzielaniu zamówień publicznych na projekty finansowane z europejskich funduszy strukturalnych. Jednak temat ten jest bardzo ważny. Co roku administracje publiczne w Europie wydają 2 biliony euro na zakup usług i towarów publicznych, co stanowi 14 proc. PKB w UE 28!*

*Są to pieniądze naszych podatników. I idą one na usługi, z których obywatele Unii Europejskiej korzystają codziennie: autobusy, którymi jeżdżą do pracy, szkoły, dostawę energii elektrycznej, miejscowy basen, sprzątanie czy stołówkę na uniwersytecie. Dlatego w naszym wspólnym interesie leży to, aby pieniądze te były wydawane w sposób jak najbardziej wydajny.*

*Unia nadal chce ożywić gospodarkę i pobudzać inwestycje, w szczególności poprzez plan inwestycyjny dla Europy i pozytywny kurs polityki budżetowej. Działaniom tym muszą jednak towarzyszyć reformy strukturalne wspierające innowacje i wzrost oraz usuwanie barier dla inwestycji na szczeblu krajowym i europejskim. Stąd też nacisk na sprawne funkcjonowanie zamówień publicznych, poprzez które wydatkuje się znaczną część pieniędzy publicznych. W Unii mamy już solidne prawodawstwo dotyczące zamówień publicznych. Teraz chcemy, by administracje krajowe zaczęły z niego naprawdę korzystać.*

Na przedstawioną inicjatywę składają się cztery główne elementy:

- **Określenie priorytetowych obszarów wymagających poprawy** – państwa członkowskie zachęca się do opracowania strategicznego podejścia do zamówień publicznych w oparciu o sześć priorytetów: szersze stosowanie przy udzielaniu zamówień publicznych kryteriów ekologicznych, społecznych i dotyczących innowacyjności; profesjonalizacja nabywców publicznych; poprawa dostępu MŚP do rynków zamówień publicznych w UE oraz dostępu przedsiębiorstw z UE do zamówień publicznych w państwach trzecich; zwiększanie przejrzystości, spójności i jakości danych dotyczących zamówień publicznych; cyfryzacja procedur zamówień publicznych; oraz ściślejsza współpraca nabywców publicznych w całej UE.
- **Dobrowolna ocena ex ante dużych projektów infrastrukturalnych** – w przypadku złożonych projektów problemy mogą wystąpić już na samym początku, jeżeli zarządzający nimi nie w pełni rozumieją skomplikowane zasady, które mają

zastosowanie do zamówień publicznych na dużą skalę. Komisja utworzy punkt informacyjny, w którym na wczesnym etapie będzie można uzyskać odpowiedzi na konkretne pytania dotyczące projektów o szacowanej wartości ponad 250 mln euro. W przypadku projektów o dużym znaczeniu dla danego państwa członkowskiego lub o całkowitej wartości szacunkowej przekraczającej 500 mln euro odpowiednie organy mogą się zwrócić do Komisji o sprawdzenie, czy kompletny plan zamówień jest zgodny z unijnymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych, co znacznie zmniejszy niepewność oraz ryzyko wystąpienia opóźnień i problemów prawnych. Mechanizm ten jest dobrowolny, opinia Komisji nie jest wiążąca, a informacje będą przetwarzane z zastrzeżeniem ścisłych wymogów poufności.

- **Zalecenie w sprawie profesjonalizacji nabywców publicznych** – Komisja zaleca podjęcie przez państwa członkowskie odpowiednich działań, aby zapewnić posiadanie przez nabywców publicznych umiejętności biznesowych, wiedzy technicznej i proceduralnej, niezbędnych do zapewnienia zgodności z przepisami i zagwarantowania podatnikom najlepszych towarów i usług za ich pieniądze. Komisja będzie ułatwiać wymianę dobrych praktyk i innowacyjnych podejść.
- **Konsultacje w sprawie pobudzania innowacji poprzez zamówienia publiczne** – Komisja rozpoczyna ukierunkowane konsultacje w celu zebrania od zainteresowanych stron uwag na temat sposobu pobudzania innowacyjności poprzez zamówienia na towary i usługi. Zamówienia na innowacje mogą dotyczyć wyników innowacji, a także innowacyjnych sposobów zakupu. Konsultacje potrwać do 31 grudnia i zostaną uwzględnione w przyszłych wytycznych dla organów publicznych, dotyczących takich kwestii jak określanie strategii, organizowanie wsparcia na rzecz zamówień publicznych w dziedzinie innowacji lub wykorzystanie sprzyjających innowacjom narzędzi dotyczących zamówień.

Komisja będzie nadal wspierać państwa członkowskie w pełnym wykorzystaniu możliwości oferowanych przez nowe zasady udzielania zamówień publicznych i oczekuje stworzenia partnerstwa z władzami i zainteresowanymi stronami w celu udoskonalenia zamówień w praktyce.

Więcej informacji: [https://ec.europa.eu/poland/news/171003\\_procurement\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/171003_procurement_pl)

## **8. Rośnie zatrudnienie w UE**

Rekordowo wysokie wskaźniki zatrudnienia i poprawa sytuacji młodzieży – kwartalne sprawozdanie KE na temat zatrudnienia i sytuacji społecznej w UE przynosi wiele optymistycznych danych.

Zgodnie z danymi zawartymi w najnowszym kwartalnym przeglądzie dotyczącym zatrudnienia i rozwoju sytuacji społecznej (*Quarterly Review on Employment and Social Developments in Europe*) UE wciąż pewnie zmierza w kierunku większego zatrudnienia i wzrostu gospodarczego.

Poziom zatrudnienia w UE nadal wzrasta, w stałym tempie i w prawie wszystkich państwach członkowskich. W drugim kwartale 2017 r. zatrudnienie w UE zwiększyło się o 1,5 proc., a w strefie euro – o 1,6 proc. – w porównaniu z tym samym okresem w 2016 r. W UE i w strefie euro pracuje odpowiednio 3,5 mln i 2,4 mln więcej osób niż w roku ubiegłym. Oznacza to, że obecnie w UE 235,4 mln osób posiada pracę. Jest to najwyższy odnotowany poziom zatrudnienia w historii. W UE i w strefie euro pracuje odpowiednio 8 i 5,6 mln osób więcej niż w trzecim kwartale 2014 r.

Wzrost zatrudnienia w UE w ciągu ostatnich czterech lat odczuło zwłaszcza młodsze pokolenie. Chociaż bezrobocie młodzieży w UE jest nadal zbyt wysokie, to jednak jego poziom stale się zmniejsza i to w tempie szybszym niż ogólna stopa bezrobocia: obecnie stopa bezrobocia młodzieży wynosi 16,9 proc., co jest poziomem niższym niż w 2008 r.

Z przeglądu kwartalnego wynika również, że gospodarka UE w dalszym ciągu się rozwija we wszystkich państwach członkowskich. W ciągu ostatniego roku odnotowano wzrost gospodarczy na poziomie 2,4 proc. w UE i 2,3 proc. w strefie euro. Ma to również odzwierciedlenie w poprawie sytuacji finansowej gospodarstw domowych UE, o czym świadczą wyższe dochody osiągane z pracy i zahamowanie wzrostu świadczeń społecznych. W niemal wszystkich państwach członkowskich odnotowano dalszy wzrost dochodów gospodarstw domowych w okresie między pierwszym kwartałem 2016 r. a pierwszym kwartałem 2017 r.

Kolejne dane dotyczące rynku pracy potwierdzają polepszenie sytuacji w gospodarce UE:

- Od połowy 2013 r. w prawie wszystkich państwach członkowskich stopa bezrobocia w UE i w strefie euro stale się zmniejsza. W sierpniu 2017 r. spadła do poziomu 7,6 proc. w UE i poziomu 9,1 proc. w strefie euro, co oznacza spadek w skali roku o 0,9 punktu procentowego w obu przypadkach. Stopa bezrobocia w UE odnotowana w sierpniu 2017 r. była najniższa od listopada 2008 r.
- Stopa bezrobocia długotrwałego, która zmniejszała się od trzech lat, spadła o kolejne 0,5 punktu procentowego w okresie dwunastu miesięcy poprzedzających pierwszy kwartał 2017 r. Niemal we wszystkich państwach członkowskich zmniejsza się poziom bezrobocia długotrwałego. Jednak udział bezrobocia długotrwałego w ogólnej stopie bezrobocia jest wciąż wysoki i kształtuje się na poziomie około 45 proc.
- Liczba zatrudnionych na czas nieokreślony wzrosła o 1,4 proc. w okresie dwunastu miesięcy poprzedzających pierwszy kwartał 2017 r. Oznacza to wzrost o 2,2 mln zatrudnionych, czyli czterokrotnie wyższy niż wzrost liczby zatrudnionych na umowach tymczasowych (500 tys. osób, roczny wzrost o 1,5 proc.).

Więcej informacji: [https://ec.europa.eu/poland/news/171006\\_social\\_europe\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/171006_social_europe_pl)

## **9. Nowa jakość kształcenia zawodowego**

Komisja Europejska przyjęła wniosek dotyczący europejskich ram w zakresie jakości i skuteczności programów przygotowania zawodowego. Inicjatywa ta, w formie zalecenia

Rady, stanowi część [Nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności](#), uruchomionego w czerwcu 2016 r. Jest ona również powiązana z [europejskim filarem praw socjalnych](#), który przewiduje prawo do edukacji włączającej, charakteryzującej się dobrą jakością, szkoleń i uczenia się przez całe życie. W oparciu o szerokie konsultacje w zaleceniu określono 14 głównych kryteriów, które państwa członkowskie i zainteresowane strony powinny wykorzystać do opracowania wysokiej jakości skutecznych programów przygotowania zawodowego. Celem inicjatywy jest to, by zwiększyć zdolność uczniów do zatrudnienia oraz umożliwić im rozwój osobisty, a tym samym przyczynić się do tworzenia wysoko wykwalifikowanej siły roboczej o odpowiednich umiejętnościach, reagującej na potrzeby rynku pracy.

Aby ocenić jakość i skuteczność przygotowania zawodowego, proponowane ramy określają siedem kryteriów odnoszących się do warunków uczenia się i warunków pracy:

1) umowa pisemna; 2) efekty uczenia się; 3) wsparcie pedagogiczne; 4) komponent miejsca zatrudnienia; 5) wynagrodzenie lub rekompensata; 6) ochrona socjalna; 7) warunki pracy, warunki zdrowia i bezpieczeństwa.

Ramy obejmują ponadto siedem kryteriów odnoszących się do warunków ramowych:

1) ramy regulacyjne; 2) zaangażowanie partnerów społecznych; 3) wsparcie dla przedsiębiorstw; 4) elastyczne ścieżki kształcenia i mobilność; 5) poradnictwo zawodowe i podnoszenie świadomości; 6) przejrzystość; 7) zapewnianie jakości i monitorowanie kariery absolwentów.

Komisja wspiera wdrażanie tych kryteriów za pomocą odpowiednich funduszy UE. Z samego tylko Europejskiego Funduszu Społecznego przeznaczają się 27 mld euro na kształcenie i szkolenie, a UE wspiera przygotowanie zawodowe także poprzez różne inne instrumenty. Dzięki europejskiemu sojuszowi na rzecz przygotowania zawodowego udało się do tej pory zorganizować ponad 750 000 ofert dla młodych ludzi. Co najmniej 390 000 miejsc praktyk zawodowych zaoferowano już w ramach programu gwarancji dla młodzieży. Erasmus + wspiera mobilność praktykantów, w tym poprzez nową inicjatywę ErasmusPro ukierunkowaną na wspieranie 50 000 miejsc praktyk zawodowych dla osób kształcących się w przedsiębiorstwach za granicą w latach 2018–2020. Wysiłki mające na celu rozszerzenie oferty przygotowania zawodowego przynoszą rezultaty, dlatego ważne jest, by wiedzieć, jakie są kryteria powodzenia. Nowe ramy właśnie je określają.

Wniosek będzie przedmiotem dyskusji z państwami członkowskimi w celu przyjęcia go przez Radę. Komisja przygotowuje nowy zestaw usług wsparcia, aby pomóc państwom członkowskim i zainteresowanym stronom we wdrażaniu przedmiotowych ram poprzez wymianę wiedzy, tworzenie sieci kontaktów i działań w ramach wzajemnego uczenia się.

Więcej informacji: [https://ec.europa.eu/poland/news/171006\\_vocational\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/171006_vocational_pl)

## 10. Przyszłość polityki spójności

Komisja Europejska opublikowała siódme sprawozdanie w sprawie spójności, w którym bada sytuację w regionach UE, czerpie z doświadczeń z wydatkowania środków na spójność w latach kryzysu oraz przygotowuje podstawy polityki spójności po 2020 r.

W sprawozdaniu wzięto pod lupę Unię, analizując obecny stan spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE: gospodarka europejska ma się coraz lepiej, jednak nadal istnieją różnice między państwami członkowskimi, jak również wewnątrz nich.

Inwestycje publiczne w UE wciąż znajdują się poniżej poziomu sprzed kryzysu, a regiony i państwa członkowskie potrzebują nawet większego wsparcia, aby sprostać wyzwaniom określonym w dokumencie otwierającym debatę na temat przyszłości finansów UE: cyfrowej rewolucji, globalizacji, zmian demograficznych i spójności społecznej, konwergencji gospodarczej i zmiany klimatu.

Sprawozdanie nie uprzedza ostatecznego wniosku Komisji, lecz jest przyczynkiem do dyskusji na temat polityki spójności po 2020 r. W dokumencie tym zaproponowano **politykę ogólnounijną**, służącą trzem głównym celom: **wykorzystaniu możliwości płynących z globalizacji, niepozostawianiu nikogo w tyle oraz wspieraniu reform strukturalnych**.

**Polityka ogólnounijna:** Przez ostatnie dwadzieścia lat polityka spójności przyniosła korzystne zmiany we wszystkich regionach UE i była głównym źródłem inwestycji. W ostatnim dziesięcioleciu – kiedy to inwestycje publiczne sprzyjające wzrostowi gwałtownie spadły w wielu państwach członkowskich — przyczyniła się bezpośrednio do stworzenia 1,2 mln miejsc pracy w skali UE.

Regionalne dysproporcje gospodarcze znów powoli się zmniejszają. W dokumencie otwierającym debatę na temat finansów UE zadano istotne pytanie – czy polityka spójności powinna być obecnie ukierunkowana wyłącznie na regiony słabiej rozwinięte?

Ze sprawozdania w sprawie spójności wynika, że regiony odnotowują wzrost, lecz nie następuje to w takim samym tempie. Wydaje się, że wiele regionów o dobrobycie na poziomie zbliżonym do średniej unijnej wpadło w tzw. pułapkę średniego dochodu.

Niektóre z nich ponoszą koszty globalizacji, nie czerpiąc z niej przy tym żadnych korzyści. Często natomiast borykają się ze znaczną utratą miejsc pracy i brakiem zdolności do przeprowadzenia transformacji przemysłowej. Będą one potrzebowały dalszego wsparcia finansowego, aby pobudzić tworzenie miejsc pracy i zmiany strukturalne.

Ponadto w sprawozdaniu podkreślono, że obecny poziom inwestycji jest niewystarczający, aby do 2030 r. osiągnąć wartości docelowe udziału energii ze źródeł odnawialnych i ograniczonych emisji gazów cieplarnianych. W związku z tym wszystkie regiony UE potrzebują większego dofinansowania, aby przeprowadzić dekarbonizację.

**Wykorzystać możliwości płynące z globalizacji:** Aby móc samodzielnie funkcjonować w zglobalizowanej gospodarce, regiony muszą zmodernizować swoje gospodarki i stworzyć wartość dodaną. Jako że dziś jedynie garstka regionów UE może utrzymać wymagane tempo, konieczne są dalsze inwestycje w innowacje, digitalizację i dekarbonizację. Oprócz dofinansowania należy wspierać skuteczne powiązania między ośrodkami badań naukowych, przedsiębiorstwami i usługodawcami.

**Nie pozostawiać nikogo w tyle:** Niektóre regiony zmagają się z masowym odpływem ludności, natomiast wiele miast jest pod presją ze względu na dużą liczbę osób nowo przybyłych w poszukiwaniu lepszych możliwości, w tym migrantów. Wskaźnik zatrudnienia UE pobił wprawdzie kolejny rekord, jednak stopa bezrobocia, szczególnie wśród osób młodych, nadal znajduje się powyżej poziomu sprzed kryzysu.

Dalsze inwestycje będą konieczne, aby zlikwidować bezrobocie oraz pomóc w rozwijaniu umiejętności i zakładaniu przedsiębiorstw przy jednoczesnym zwalczaniu wykluczenia i dyskryminacji. Od tego zależy spójność społeczna naszej Unii w najbliższej przyszłości.

**Wspierać reformy strukturalne:** Poprawa administracji publicznej wspiera konkurencyjność i wzrost gospodarczy oraz maksymalizuje korzyści z inwestycji. Podobnie jak w dokumencie otwierającym debatę, w sprawozdaniu w sprawie spójności potwierdzono, że konieczne może być wzmocnienie powiązania między polityką spójności i zarządzaniem gospodarką UE, aby wspierać reformy mające na celu stworzenie środowiska sprzyjającego wzrostowi gospodarczemu.

**Dalsze działania:** Na początku 2018 r. uruchomione zostaną konsultacje publiczne na temat przyszłej polityki spójności. W maju 2018 r. Komisja przedstawi wniosek dotyczący wieloletnich ram finansowych, a następnie wnioski dotyczące polityki spójności po 2020 r.

Więcej informacji: [https://ec.europa.eu/poland/news/171009\\_finance\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/171009_finance_pl)



## II. Z BIURA W BRUKSELI

W okresie sprawozdawczym dyrektor Biura Regionalnego w Brukseli uczestniczyła w szeregu spotkań, w tym nt. przygotowań do nadchodzących wydarzeń informacyjno – promocyjnych organizowanych zarówno przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jak i Dom Polski Wschodniej.

### 1. Konferencja „Wzmacnianie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach granicznych”

21-22 września odbyła się konferencja „Wzmacnianie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach granicznych UE" (*Boosting growth and cohesion in EU Border Regions*). Podczas pierwszego dnia konferencji, 21 września, Komisja Europejska przyjęła komunikat: *Zwiększanie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE*. Polska wersja znajduje się pod adresem:

[http://ec.europa.eu/regional\\_policy/pl/information/publications/communications/2017/boosting-g-growth-and-cohesion-in-eu-border-regions](http://ec.europa.eu/regional_policy/pl/information/publications/communications/2017/boosting-g-growth-and-cohesion-in-eu-border-regions)

Celem komunikatu jest uwydatnienie sposobów, dzięki którym UE i jej państwa członkowskie mogą zredukować złożoność, długość i koszty kontaktów transgranicznych, a także wspierać proces łączenia służb wzdłuż granic wewnętrznych. Obejmuje to, co należy poprawić, aby obywatele mieszkający na terenach przygranicznych mogli w pełni wykorzystać możliwości oferowane przez obie strony granicy. Dzięki temu Unia Europejska może wzmocnić regiony przygraniczne i przyczynić się do tworzenia wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Unii.

Komunikat jest wynikiem dwóch lat intensywnych badań i dialogu z zainteresowanymi stronami granicznymi, władzami krajowymi państw członkowskich i krajów partnerskich oraz władzami regionalnymi i lokalnymi. Podczas konferencji zostały przedstawione informacje dotyczące prawnych i administracyjnych przeszkód w oddziaływaniu na granicy. Uczestnicy mieli też okazję do podzielenia się dobrymi praktykami, a także mogli uzgodnić wspólną mapę drogową w celu wzmocnienia europejskich regionów przygranicznych poprzez usunięcie przeszkód lub zapobieganie ich pojawianiu się w przyszłości.

Bardzo ważną informacją z tego wydarzenia było też ogłoszenie w dniu 20 września stworzenia przez Komisję Europejską forum ekspertów, które ma wspomóc przewyższać przeszkody transgraniczne, w celu wykorzystania całego potencjału gospodarczego regionów przygranicznych w UE zamieszkiwanych przez 150 mln obywateli. Będzie to Punkt Koordynacyjny ds. Transgranicznych (patrz strona 3).

### 2. Konferencja: „Przyszłość finansów Europy”

25 września się w Brukseli odbyła **konferencja** zorganizowana przez Komisję Europejską pt. „Przyszłość finansów UE”, w której oprócz Dyrektora Biura w Brukseli udział wzięły Lidia Wójtowicz – Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej oraz Kinga Krupińska – Kierownik w ww. Departamencie. Prelegentami podczas tego wydarzenia byli m.in. Corina



Cretu – Komisarz ds. Polityki Regionalnej, Günther Oettinger – Komisarz ds. Budżetu i Zasobów Ludzkich, Mateusz Morawiecki – Wicepremier, Minister Rozwoju i Finansów w rządzie RP, członkowie Parlamentu Europejskiego i Komitetu Regionów, przedstawiciele państw członkowskich oraz regionów UE.

Podczas konferencji poruszono aspekty związane z potrzebą reformy budżetu UE, której celem będzie spełnienie oczekiwań obywateli UE. Budżet musi być zorientowany na przyszłość, odpowiadać na społeczne, gospodarcze, technologiczne i klimatyczne wyzwania.

Dyskusja koncentrowała się na następujących priorytetach finansowych: 1) bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne; 2) badania i rozwój 3) technologie cyfrowe.

Prelegenci podkreślali, iż przyszły priorytet budżetu UE to bezpieczeństwo (przede wszystkim europejskie dobro publiczne). Jednak w tej dziedzinie kraje mają zróżnicowane interesy i priorytety, dlatego konieczne będzie uzgodnienie zagrożeń i priorytetów. Kluczem skuteczności będzie przygotowanie budżetu „bezpieczeństwa” dla powołanej na potrzeby tego zadania instytucji europejskiej (proponowane jest odejście od zasady podziału między kraje członkowskie, ponieważ jest to dystrybucja dochodu). Najbardziej uzasadnione byłoby przekazanie środków na agencję chroniącą granice morskie UE. Stabilność finansowa UE jest najważniejszym dobrem publicznym – stabilność finansowa UE to stabilna strefa euro.

Komisarz Oettinger podkreślił, że budżet UE musi uwzględniać wydatki na działania gwarantujące: zrównoważony rozwój, wzrost gospodarczy, bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne, ochronę klimatu oraz oszczędne wykorzystanie zasobów naturalnych. Konieczny według niego jest przegląd dotychczasowych priorytetów finansowych. Stwierdził, że zabezpieczenie dostaw żywności to priorytet czasów powojennych, UE nie stać już również na wspieranie regionalnych i lokalnych połączeń transportowych. Dodał też, iż wciąż konieczny jest mądry i sprawiedliwy transfer środków do najbardziej ubogich regionów w ramach Polityki Spójności, którego celem jest poprawa atrakcyjności dla inwestorów obszarów zapóźnionych.

Komisja Europejska będzie usilnie nalegała na likwidację wszystkich rabatów i zniżek (każdy powinien płacić zgodnie ze swoimi możliwościami, według sprawiedliwych zasad).

KE przedstawi propozycję budżetu w maju przyszłego roku. Ambicją KE jest, aby był to budżet zrównoważony i odpowiadał na oczekiwania państw członkowskich.

### **3. Światowy Dzień Turystyki**

27 września odbył się **Światowy Dzień Turystyki**. Z tej okazji w Brukseli odbyły się dwie ważne konferencje dotyczące rozwoju przemysłu turystycznego w Europie. Prelegenci obu wydarzeń podkreślali, że Europa jest nadal wiodącym kierunkiem turystycznym, jednak prognozy są spadkowe. Dlatego też należy przygotować lepszą promocję oraz wprowadzanie innowacji do tego sektora gospodarki, aby nadal był siłą napędową rozwoju gospodarczego. Przedstawiciele Komisji Europejskiej poinformowali zebranych, że w kolejnej perspektywie

finansowej w ramach funduszy strukturalnych będzie przeznaczony specjalny przydział dedykowany właśnie turystyce.

Dyskusja toczyła się również wokół takich zagadnień związanych z sektorem turystycznym jak:

- inwestycje w tym sektorze czy kształcenie zgodnie z oczekiwaniami rynku, w tym korzystanie z programu Erasmus Pro (praktyki długoterminowe),
- innowacje technologiczne w turystyce, jak np. efektywność energetyczna w sektorze hotelarstwa,
- obniżenie stawki VAT dla tego sektora,
- zagrożenia takie jak np. terroryzm,
- fundusze na rzecz turystyki.

W chwili obecnej dostępne są następujące **możliwości finansowania projektów związanych z turystyką** z już istniejących europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych i innych źródeł finansowania UE:

- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)**. Działania, które mogą kwalifikować się do wsparcia z EFRR obejmują między innymi badania naukowe w dziedzinie turystyki, innowacje technologiczne, klastry, opracowywanie programów ICT, tworzenie produktów o dużej wartości dodanej odnoszących się do rynków niszowych (np. ekoturystyki, turystyki zdrowotnej, kulturowej, gastronomicznej czy sportowej), łączenie regionów przybrzeżnych z obszarami położonymi w głębi lądu, infrastrukturę zrównoważonej turystyki na niewielką skalę, promowanie przedsiębiorczości i szkoleń zawodowych.
- **Fundusz Spójności (FS)** dotyczy przede wszystkim infrastruktury transportowej i środowiskowej. W zakresie transportu wspierać może transeuropejską sieć transportową (TEN-T: [https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure\\_en](https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure_en)) lub inne projekty, które UE uznała za priorytetowe dla Europy. Można z niego dofinansowywać także projekty infrastrukturalne. W dziedzinie środowiska do wsparcia z Funduszu Spójności kwalifikują się również projekty związane z energią (np. wykorzystanie energii odnawialnej) lub transportem (takie jak rozwój transportu kolejowego lub polepszanie transportu publicznego).
- **Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)** jest skierowany do obszarów wiejskich i ma na celu między innymi przyczynić się do dywersyfikacji gospodarstw rolnych w kierunku działalności innej niż rolna; rozwoju pozarolniczych MŚP na obszarach wiejskich; wspierania zrównoważonej i odpowiedzialnej turystyki oraz do odbudowy i regeneracji dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wiosek i obszarów wiejskich.
- **Europejski Fundusz Społeczny (EFS)** może być wykorzystywany do wspierania szkoleń pracowniczych w przypadku restrukturyzacji przedsiębiorstw lub braku wykwalifikowanej siły roboczej. Środki z funduszu można przeznaczać też na szkolenia osób w trudnej sytuacji i osób z grup defaworyzowanych, aby umożliwić im zdobycie lepszych umiejętności i pracy. Fundusz może też ułatwiać wzajemne uczenie

się, tworzenie sieci kontaktów oraz rozpowszechnianie i promowanie dobrych praktyk i metod w dziedzinie innowacji społecznych.

- **Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR)** ([EFMR](#)) służy promowaniu wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego i tworzenia miejsc pracy. Wspiera również mobilności pracowników w społecznościach nadbrzeżnych i dywersyfikację działalności w sektorze rybołówstwa, a także jej rozszerzanie w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej. Ponadto może stanowić źródło środków na badania, konferencje i tworzenie sieci kontaktów, a także nabywanie nowych umiejętności zawodowych umożliwiających pracownikom sektora rybołówstwa rozpoczęcie działalności turystycznej lub prowadzenie działalności uzupełniającej w dziedzinie turystyki.
- **Program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE)** ([LIFE](#)) wspiera projekty związane z ochroną środowiska i przyrody w całej UE, co może w efekcie zwiększyć atrakcyjność turystyczną Europy. Priorytetami podprogramu działań na rzecz środowiska są: ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami, przyroda i różnorodność biologiczna, zarządzanie w zakresie środowiska. Do wsparcia w ramach programu LIFE mogą kwalifikować się również obszary o szczególnym znaczeniu ekologicznym.
- **Program „Kreatywna Europa”** (<https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/>) ma trzy komponenty: podprogram „Kultura” – skierowany do sektora kultury i sektora kreatywnego; podprogram „Media” – skierowany do branży audiowizualnej; podprogram międzysektorowy – przeznaczony na projekty realizowane wspólnie przez sektory kulturalno-kreatywny i audiowizualny. Program ma zachęcać do opracowywania międzynarodowych projektów i rozwijania sieci współpracy. Jego częścią jest także inicjatywa Europejskie Stolicy Kultury: [https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/actions/capitals-culture\\_en](https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/actions/capitals-culture_en).
- **Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS)** ([EFIS](#)) wspiera MŚP oraz spółki o średniej kapitalizacji, służby użyteczności publicznej, podmioty sektora publicznego, banki i fundusze inwestycyjne. Można rozważyć wykorzystywanie go także do finansowania przedsiębiorstw związanych z turystyką.

Sektor turystyczny może także korzystać z szeregu innych programów. Przykładowo program **COSME** (<https://ec.europa.eu/easme/en/cosme>) promuje przedsiębiorczość, zwłaszcza dzięki programowi wymiany „Erasmus dla młodych przedsiębiorców” (<https://www.erasmus-entrepreneurs.eu/index.php?lan=pl>). Działania edukacyjne związane z turystyką mogą otrzymać wsparcie z programu **Erasmus+** ([https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/anniversary\\_pl](https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/anniversary_pl)), którego celem jest zwiększanie umiejętności i szans na zatrudnienie oraz modernizacja kształcenia i szkoleń. Erasmus+ pomaga również w organizacji europejskich imprez sportowych. Projekty badawcze związane z turystyką mogą być realizowane w ramach programu **Horyzont 2020** (<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/what-horizon-2020>). Przydatny może okazać się również **nowy program na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI)** ([EaSI](#)).

Aby ułatwić beneficjentom dostęp do funduszy UE, EPRS przygotował [Przewodnik po funduszach UE na lata 2014 – 2020](#), obejmujących główne źródła finansowania UE z podziałem na sektory.

Podczas konferencji prelegenci wielokrotnie powoływali się na:

- The European Tourism Manifesto for Growth and Jobs (Europejski Manifest Turystyki na rzecz Wzrostu i Zatrudnienia), który jest deklaracją przyjętą w grudniu 2015 r. przez 24 europejskich partnerów sektora publicznego i prywatnego. Przedstawia on poglądy sygnatariuszy na temat tego, jak turystyka przyczynia się do wzrostu gospodarczego i zatrudnienia oraz jak Unia Europejska powinna kształtować przyszłą politykę turystyczną. Więcej informacji pod adresem: <https://www.tourismmanifesto.eu/the-manifesto>.
- Opinię Europejskiego Komitetu Regionów – Turystyka siłą napędową współpracy regionalnej w UE ([link](#)).

#### **4. „Innovation Radar prize”**

Co roku Komisja Europejska organizuje prestiżową akcję „**Innovation Radar Prize**”, która ma na celu wyłonienie i promocję najbardziej obiecujących innowacji realizowanych w Unii Europejskiej, finansowanych ze środków unijnych.

W tym roku w pierwszej dziesiątce nominowanych z Europy (w kategorii Excellent Science), znalazł się Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w związku z projektem [CONQUER](#) realizowanym na Wydziale Matematyki i Informatyki w europejskim konsorcjum. Projekt ten dotyczy nowatorskiej metody kontrastowania w Tomografii Magnetycznego Rezonansu Jądrowego (przedmiotem innowacji jest pakiet oprogramowania pozwalający symulować efekty kontrastowania). Projekt realizowany jest w ramach programu Horyzont 2020.

Więcej informacji znajdziecie Państwo pod adresem: <http://www.kpk.gov.pl/?p=39135>

Biuro Regionalne w Brukseli wsparło ten projekt i zorganizowało emailową akcję promocyjną głosowania. Projekt nasz otrzymał największą ilość głosów i jest w finale konkursu. Finał odbędzie się 9 listopada w Budapeszcie.

#### **5. Wizyta studyjna samorządowców z Warmii i Mazur**

W dniach 8-10 października w Brukseli odbyła się wizyta studyjna samorządowców z Warmii i Mazur, którzy przyjechali na zaproszenie Posła do PE Jarosława Kalinowskiego. Oprócz Parlamentu Europejskiego goście odwiedzili siedzibę Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli, gdzie dowiedzieli się o pracy i zadaniach Biura oraz Domu Polski Wschodniej.

#### **6. Europejski Tydzień Regionów i Miast**

W dniach 9-12 października odbyła się kolejna edycja Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast. Jak co roku podczas tego tygodnia Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego współorganizowało jedno wydarzenie. W tym roku było to

seminarium „Prężne społeczności: innowacyjne dane, rozwiązania energetyczne i transportowe” (Resilient communities: Innovative data, energy and transport solutions) zrealizowane w ramach konglomeratu: inteligentne partnerstwo na rzecz prężnych społeczności lokalnych. Prelegentem reprezentującym nasz region był Daniel Chojnowski – Kierownik Biura Projektów Energetyka w Departamencie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, który przedstawił: *Warmińsko-Mazurski model bezpieczeństwa energetycznego – rozproszone źródła energii*, w ramach którego omówił projekty realizowane w gminie Grodziczno: budowa elektrowni fotowoltaicznej o mocy 980 kW w miejscowości Mroczo, rozbudowa biogazowni rolniczej w miejscowości Boleszyn oraz budowa ciepłowni na biomasę wraz z linią do przetwarzania pofermentu na terenie biogazowni rolniczej w Boleszynie.

Podczas tego seminarium zostały przedstawione projekty dotyczące m.in. transportu napędzanego wodorem, inteligentnych miast, efektywności energetycznej, inteligentnych sieci, e-mobility, etc. Tegorocznymi partnerami wydarzenia były biura regionalne następujących regionów: Środkowa Norwegia, Normandia, Castylia y Leon oraz Asturia (Hiszpania), Wschodnia Anglia, Zachodnia Norwegia, Vastra Gotaland (Szwecja), Vila Nova de Famalicão (Portugalia).

## **7. Spotkanie z Ambasador RP w Królestwie Belgii**

16 października odbyło się kolejne spotkanie z Ambasadorem RP w Królestwie Belgii. Pan Ambasador bardzo dziękował Domowi Polski Wschodniej za organizację Polskiego Biegu oraz Targów Estetika. Przedstawił również pomysły na kolejne wydarzenia, które możemy wspólnie zrealizować z Ambasadą RP.

## WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

### 1. Bieg Polski na 10 km – „Polish Run”

23 września odbył się pierwszy Bieg Polski na 10 km – Polish Run. Wydarzenie to zostało zorganizowane wspólnie przez Dom Polski Wschodniej w Brukseli i Ambasadę RP w Królestwie Belgii. Tego dnia prawie 600 biegaczy z 34 krajów stawiło się na linii startu by wspólnie pokonać dystans 10 kilometrów malowniczo wytyczonej trasy. Gośćmi honorowymi wydarzenia byli: Pan Artur Orzechowski, Ambasador RP w Królestwie Belgii; Bernard Nikaj, Ambasador Kosowa; Bogdan Wenta, poseł do Parlamentu Europejskiego oraz burmistrzowie gmin Woluwe Saint Lambert i Woluwe Saint Pierre, przez których tereny biegła trasa biegu. Celem wydarzenia była promocja regionów Polski Wschodniej i innych wspaniałych części naszego kraju, aktywizacja ludzi kochających sport – amatorsko i zawodowo, propagowanie zdrowego i sportowego trybu życia. Do udziału w biegu zaproszona została nie tylko Polonia, ale również Belgowie i międzynarodowi pracownicy instytucji europejskich. Wydarzenie odbyło się w ramach Europejskiego Tygodnia Sportu, który jest inicjatywą Komisji Europejskiej, mającą promować sport i aktywność fizyczną w całej Europie. Tydzień ten ma zapoczątkować nowe działania oraz opierać się na już istniejących, udanych przedsięwzięciach o charakterze europejskim, krajowym, regionalnym lub lokalnym. Ta ogólnoeuropejska kampania realizowana pod hasłem #BeActive (Bądź aktywny) ma zachęcić obywateli do aktywnego trybu życia w czasie obchodów Tygodnia oraz przez cały rok.

Oprócz głównego biegu na 10 km organizatorzy przewidzieli również dodatkowe atrakcje dla dzieci: biegi na 400 i 800 metrów. Główne nagrody w tych kategoriach – drony – ufundowane zostały przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego Gustawa Marka Brzezina.

Biegowi na 10 km oraz pozostałym atrakcjom sportowym towarzyszył piknik rodzinny połączony z promocją regionów i polskich specjalności kulinarnych. Swoje stoiska miały Dom Polski Wschodniej oraz inne województwa, które były partnerem wydarzenia: mazowieckie, lubuskie, zachodnio-pomorskie, kujawsko-pomorskie i opolskie, jak również Polska Organizacja Turystyczna w Belgii, firma Biogenix, siłownia Spartan, klub piłkarski FC Polonia, magazyn prasowy Nowinki.be; Titres-services Batist, firmy Kubala i Como, belgijska instytucja CM Mutalite.

Szczególnym zainteresowaniem uczestników cieszyło się stoisko, na którym serwowano rozmaite potrawy oparte na fasoli wrzawskiej, czyli produkcie regionalnym z gminy Gorzyce w Województwie Podkarpackim. Nie zabrakło też krówek z Warmii i Mazur ufundowanych przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, które mieli okazję skosztować wszyscy uczestnicy zarówno biegu jak i pikniku.

Jak w każdej szanującej się imprezie sportowej nie mogło zabraknąć również cennych nagród. Dla zdobywców 4 pierwszych miejsc w kategoriach kobiet i mężczyzn, polskie regiony oraz Polska Organizacja Turystyczna ufundowała vouchery pobytowe w najpiękniejszych miejscach. Nagrody rozdawane były także w kategoriach najszybszej

Polki i Polaka, najszybszej Belgijki i Belga oraz dla najszybszego obcokrajowca. Oprócz tego zostały ufundowane nagrody rzeczowe dla zwycięzców w innych kategoriach w postaci robota Photon, kartonów na siłownię Spartan w Brukseli, produktów dla sportowców z firmy Biogenix, bonów towarowych z FreakySport oraz specjalne nagrody od PGNiG oraz eurodeputowanego Bogdana Wenty.

Pięciuset pierwszych zarejestrowanych uczestników biegu otrzymało także specjalnie na tę okazję przygotowane koszulki. Każdy z uczestników, który ukończył bieg otrzymał pamiątkowy medal, a zwycięzcy również puchary. Na mecie na wszystkich czekały drobne upominki. Do zwycięzców w biegach dziecięcych trafiły pamiątkowe puchary oraz liczne nagrody ufundowane przez Komisję Europejską i polskie województwa.

## **2. Międzynarodowe Targi Kosmetyczne ESTETIKA**

W dniach 7-9 października 2017 r. odbyła się kolejna, jesienna edycja Międzynarodowych Targów Kosmetycznych ESTETIKA. Jest to jedno z najważniejszych wydarzeń w Brukseli dedykowanych branży kosmetycznej. Przez ponad 35 lat, „Estetika” oferuje przegląd wyposażenia, produktów, technik i metod w obszarze zdrowia i urody. Dwa razy w roku, w marcu i październiku, tysiące specjalistów kosmetycznych, stylistów paznokci, dermatologów i innych zbierają się w Brussels Expo podczas „Estetika Wiosna” i „Estetika Jesień”, aby zaprezentować najnowsze osiągnięcia w tej dziedzinie, jak również dokonać zleceń lub zakupu bezpośrednio na targach. „Estetika” daje wystawcom możliwość zaprezentowania swoich produktów dla tysięcy zwiedzających z Belgii, Holandii i Francji. W tym roku po raz pierwszy obecni byli polscy producenci branży kosmetycznej.

Podczas wydarzenia zaprezentowaliśmy różnorodność produktów medyczo-kosmetycznych i możliwości usług leczniczych i SPA Polski Wschodniej. Polskę Wschodnią reprezentowały następujące firmy: MOLLUSCOO z Województwa Warmińsko-Mazurskiego, TIANDE i Uzdrowisko Busko Zdrój z województwa świętokrzyskiego, SYLVECO oraz uzdrowisko Rymanów z województwa podkarpackiego.

Wśród odwiedzających gościliśmy Pana Artura Orzechowskiego – Ambasadora Polski w Brukseli wraz ze swoją rodziną.

## **3. Spotkanie ws. przyszłości Programu Polska Wschodnia**

10 października, z inicjatywy Województwa Warmińsko-Mazurskiego odbyło się w Domu Polski Wschodniej spotkanie ws. przyszłości programu Polska Wschodnia. Udział w nim wzięli marszałkowie województw Polski Wschodniej, dyrektorzy oraz przedstawiciele departamentów polityki regionalnej poszczególnych Urzędów Marszałkowskich oraz dyrektorzy biur regionalnych działających w ramach inicjatywy DPW. Gościem specjalnym tego wydarzenia był Poseł do PE – Krzysztof Hetman. Podczas obrad dyskutowano o możliwościach promocji projektów, które odniosły sukces w ramach dotychczasowych edycji PO PW oraz możliwości lobbowania na rzecz kolejnej edycji PO PW w przyszłej perspektywie finansowej.

#### **4. Klub Przyjaciół Domu Polski Wschodniej**

11 października w DPW odbyło się kolejne spotkanie Klubu Przyjaciół Domu Polski Wschodniej, które zgromadziło ok. stu przyjaciół DPW. Gośćmi specjalnymi wydarzenia byli: Henryk Cirut z Olsztyna (województwo warmińsko-mazurskie) oraz Walerjan Romanowski i Wawrzyniec Kuc z województwa świętokrzyskiego. Henryk Cirut pokazał zebrany wystawę „Dendroformy”, która prezentuje trzecią odsłonę fotografii artysty pod nazwą „Tryptyk Warmiński”. Wcześniej nosiły nazwy „Geoformy” i „Hydroformy”. Henryk Cirut jest absolwentem Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Zamościu oraz Uniwersytetu Warszawskiego na Wydziale Psychologii i Pedagogiki. Był sztukatorem w Lubelskim Przedsiębiorstwie Konserwacji Zabytków (m.in. prace sztukatorskie w zamojskim ratuszu oraz pałacu Potockich w Radzynie Podlaskim), redaktorem graficznym „Gazety Olsztyńskiej” od 1974 do 1979 r., w latach 70. był również współtwórcą gazety studentów Warmii i Mazur „Dylematy”. Henryk Cirut jest też jednym z pomysłodawców Olsztyńskiego Informatora Kulturalnego OIK, a także wieloletnim członkiem zespołu redakcyjnego biuletynów prasowych Ogólnopolskich Spotkań Zamkowych „Śpiewajmy Poezję” oraz współzałożycielem Fundacji Środowisk Twórczych. Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Olsztynie, następnie kontynuował ją na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim.

Wawrzyniec Kuc – podróżnik, reporter, szef grupy Traveler4x4.

Walerian Romanowski – pobił rekord Guinnessa w nieprzerwanej jeździe rowerem górskim przez 48 godzin. Swoją wycieczkę dedykował chorym na nowotwory krwi. O swojej wyprawie opowiedział naszym gościom, czym podbił serca wszystkich.



### III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

#### 1. Konkurs dla młodych ekonomistów

Ruszyła VII edycja Konkursu Młody Ekonomista organizowanego przez Towarzystwo Ekonomistów Polskich. Celem inicjatywy jest wspieranie rozwoju ambitnych, utalentowanych i wyróżniających się wiedzą młodych ludzi. Konkurs skierowany jest do studentów wszystkich kierunków studiów, którzy nie ukończyli 26. roku życia. Temat tegorocznej edycji: *Znaczenie członkostwa w UE dla polskiej gospodarki*.

#### Co zrobić, aby wziąć udział w Konkursie?

Napisz pracę zgodną z wymaganiami określonymi w regulaminie na temat: **Znaczenie członkostwa w UE dla polskiej gospodarki** i prześlij za pomocą formularza zgłoszeniowego na stronie TEP.

#### Kapituła Konkursu wyłoni 3 Laureatów oraz 10 osób wyróżnionych.

Laureaci Konkursu otrzymują nagrody:

- I nagroda: **6 000 zł**
- II nagroda: **4 000 zł**
- III nagroda: **3 000 zł**

Ponadto wszyscy laureaci otrzymają nagrody w postaci zestawu publikacji ekonomicznych oraz dyplomy.

Termin składania prac upływa **31 października 2017 o północy**. Ogłoszenie nazwisk laureatów i autorów wyróżnionych prac nastąpi w połowie grudnia.

Regulamin Konkursu dostępny na stronie internetowej TEP: [https://tep.org.pl/wp-content/uploads/Regulamin-KME.pdf\(link is external\)](https://tep.org.pl/wp-content/uploads/Regulamin-KME.pdf(link%20is%20external)).

Pytania prosimy kierować na adres [kme@tep.org.pl](mailto:kme@tep.org.pl).

#### 2. Konkurs: „Temat Europa”

Jesteś nauczycielem i masz własne pomysły jak ciekawie przekazywać wiedzę o Europie? Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce oraz sieć Team Europe zapraszają pedagogów wszystkich przedmiotów oraz pracowników bibliotek w szkołach ponadpodstawowych do udziału w konkursie organizowanym z okazji 60. rocznicy podpisania Traktatów Rzymskich. Termin nadsyłania prac upływa 15 listopada.

Zadaniem uczestników konkursu jest przygotowanie scenariusza lekcji o tematyce europejskiej, w którym podzielią się swoją kreatywnością i pomysłami na zaangażowanie uczniów.

Prace konkursowe oceniane będą zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym. Jurorzy wezmą pod uwagę kreatywność, innowacyjność, wartość i poprawność merytoryczną oraz wykonalność scenariusza.

Nagrodą w konkursie jest udział wraz z pozostałymi laureatami w **trzydniowym wyjeździe studyjnym do Brukseli na spotkania z przedstawicielami instytucji unijnych**. Ponadto 15 najlepszych scenariuszy zostanie opublikowanych przez Komisję Europejską w Polsce.

Więcej szczegółów znajduje się na stronie internetowej: <http://www.lekcjaeuropejska.pl/>

### **3. Konkurs dla innowacyjnych kobiet**

5 września Komisarz ds. badań, nauki i innowacji Carlos Moedas zainauguował piątą edycję konkursu o Europejską Nagrodę dla Innowatorek organizowanego w ramach programu Horyzont 2020. Celem KE jest wyróżnienie kobiet-przedsiębiorców, które swoje innowacyjne pomysły wcieliły w życie i z sukcesem wprowadziły na rynek. Do konkursu można zgłaszać się do 15 listopada 2017 r.

W konkursie mogą wziąć udział kobiety z całej Unii lub kraju stowarzyszonego w ramach programu Horyzont 2020, które:

- z sukcesem założyły firmy i wprowadziły innowacje na rynek;
- skorzystały z prywatnych lub publicznych funduszy na rzecz rozwoju i innowacji.

Najbardziej innowacyjne kobiety-przedsiębiorcy otrzymają nagrody pieniężne. Za zajęcie pierwszego miejsca 100 tys. euro, drugiego 50 tys. euro, trzeciego - 30 tys. euro. Nagroda specjalna – 20 tys. euro – przeznaczona jest dla młodej, stawiającej pierwsze kroki w świecie innowacji kobiety.

W poprzedniej edycji główną nagrodę otrzymała Michela Magas za stworzenie pierwszego innowacyjnego "ekosystemu" łączącego naukowców i artystów. Z kolei Kristina Tsvetionova, laureatka nagrody specjalnej, zaprojektowała pierwszy tablet dla niewidomych.

Formularz zgłoszeniowy i więcej informacji pod [linkiem](#).

#### **4. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń**

##### **Termin składania wniosków 29-10-2017**

Szkoły Zjednoczonego Świata - nauka w liceum za granicą

Stypendia na dwa ostatnie lata nauki, zakończone międzynarodową maturą IB lub A-Levels w szkołach średnich za granicą.

Fundator: Towarzystwo Szkół Zjednoczonego Świata im. prof. Pawła Czartoryskiego

<http://www.eurodesk.pl/granty/szkoły-zjednoczonego-swiata-nauka-w-liceum-za-granica>

##### **Termin składania wniosków 31-10-2017**

**START - program stypendiów krajowych dla młodych naukowców**

Stypendia dla naukowców do 30 lat, którzy są pracownikami lub doktorantami w instytucjach lub przedsiębiorstwach, których jednym z celów statutowych jest prowadzenie badań naukowych.

Fundator: Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/start-program-stypendiow-krajowych-dla-mlodych-naukowcow>

##### **Młoda Polska - stypendia Ministerstwa Kultury**

„Młoda Polska” program stypendialny Ministra Kultury dla młodych twórców różnych dziedzin sztuki do 35. roku życia.

Fundator: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

<http://www.eurodesk.pl/granty/mloda-polska-stypendia-ministerstwa-kultury>

##### **Termin składania wniosków 15-11-2017**

**Bank Ambitnej Młodzieży**

Dofinansowanie projektów, które pomagają rozwijać się młodym ludziom na płaszczyźnie edukacyjnej, obywatelskiej lub społecznej.

Fundator: Fundacja Banku Zachodniego WBK

<http://www.eurodesk.pl/granty/bank-ambitnej-mlodziezy>

##### **Termin składania wniosków 01-12-2017**

Praktyki w Trybunale Obrachunkowym

Kilkumiesięczne, płatne lub niepłatne praktyki w Trybunale Obrachunkowym (Court of Auditors).

Fundator: Trybunał Obrachunkowy

<http://www.eurodesk.pl/granty/praktyki-w-trybunale-obrachunkowym>

##### **Termin składania wniosków 15-12-2017**

**Międzynarodowy konkurs na esej**

Konkurs dla uczniów w wieku od 7 do 17 lat związany z tematem zrównoważonego rozwoju (rozwój miast, edukacja).

Fundator: Living Rainforest

<http://www.eurodesk.pl/granty/miedzynarodowy-konkurs-na-esej>

### **Stypendium dla młodzieży im. Hesia Gumprichta**

Program stypendialny dla uzdolnionej młodzieży w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

Fundator: Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendium-dla-mlodziezy-im-hesia-gumprichta>

### **Stały nabór**

#### **Dla Białorusi**

Wsparcie inicjatyw obywatelskich, służących budowaniu społeczeństwa otwartego oraz przygotowaniu demokratycznych przemian na Białorusi.

Fundator: Fundacja im. Stefana Batorego

<http://www.eurodesk.pl/granty/dla-bialorusi>

#### **Dotacje na spotkania i współpracę partnerską polsko-niemiecką**

Współfinansowanie projektów rozwijających współpracę polsko-niemiecką: spotkań; współpracy instytucji; badań naukowych; działań edukacyjnych na rzecz ochrony środowiska.

Fundator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-na-spotkania-i-wspolprace-partnerska-polsko-niemiecka>

#### **English Teaching Program**

Programy nauczania jęz. angielskiego poza regularnymi zajęciami szkolnymi.

Fundator: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

<http://www.eurodesk.pl/granty/dzialaj-lokalnie>

#### **Erasmus dla młodych Przedsiębiorców**

Współfinansowany przez UE transgraniczny program wymiany, który daje przyszłym i początkującym przedsiębiorcom możliwość uczenia się za granicą od doświadczonych przedsiębiorców, prowadzących małe firmy.

Fundator: Komisja Europejska – EASME

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-dla-mlodych-przedsiębiorcow-0>

#### **Europejski Korpus Solidarności**

Europejski Korpus Solidarności umożliwia młodym ludziom uczestnictwo w szerokiej gamie działań solidarnościowych poprzez wolontariat, staże lub pracę.

Fundator: KE - DG ds. Komunikacji Społecznej

<http://www.eurodesk.pl/granty/europejski-korpus-solidarnosci>

#### **eTwinning – Europejskie partnerstwo szkół**

eTwinning to unijny program promujący i wspierający współpracę szkół z Europy przez internet. Program nie przyznaje grantów. Bezpośrednie kontakty partnerów nie są wymagane.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/etwinning-europejskie-partnerstwo-szkol>

### **GFPS – Semestralne stypendia w Niemczech**

Niemiecki program stypendialny dla studentów wyższych lat i doktorantów.

Fundator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/gfps-semestralne-stypendia-w-niemczech>

### **Granty podróżne Europejskiej Fundacji Kultury – Step Beyond**

Europejska Fundacja Kultury wspiera mobilność artystów i osób zajmujących się kulturą, zachęcając do międzynarodowej współpracy artystycznej i kulturalnej.

Fundator: European Cultural Foundation

<http://www.eurodesk.pl/granty/granty-podrozne-europejskiej-fundacji-kultury-step-beyond>

### **Program wizyt w instytucjach Unii Europejskiej**

Program wizyt studyjnych w Brukseli, Luksemburgu i Strasburgu dla młodych liderów z państw spoza Unii Europejskiej.

Fundator: Parlament Europejski – Biuro Informacyjne

<http://www.eurodesk.pl/granty/program-wizyt-w-instytucjach-unii-europejskiej>

### **Stypendia naukowo-badawcze UNESCO**

Program stypendialny UNESCO, obejmujący stypendia naukowo-badawcze, naukowe oraz granty przyznawane na podróże, mający na celu wsparcie strategicznych celów UNESCO.

Fundator: UNESCO Polska

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-naukowo-badawcze-unesco>

### **United Nations Development Programme – wolontariat**

Program wolontariatu organizowany w ramach działań Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Fundator: Ośrodek Informacji ONZ w Warszawie

<http://www.eurodesk.pl/granty/united-nations-development-programme-wolontariat>

**Więcej informacji:** <http://www.eurodesk.pl/granty/wszystkie>

Źródło: Sieć informacji europejskiej dla młodzieży Eurodesk: <http://www.eurodesk.pl/>

### **Departament Współpracy Międzynarodowej**

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e- mail: [dwm@warmia.mazury.pl](mailto:dwm@warmia.mazury.pl)

tel.: 89 52 19 820

Twitter: <https://twitter.com/dwmwarmia>

